

7/2010

**BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE**

Tárgy: Javaslat a Budapest XVI. kerület, 116671 hrsz. alatti, jelenleg Bajcsy-Zsilinszky tér közterület elnevezésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének Civil, Kisebbségi és Egyházi Kapcsolatok Bizottsága a 204/2009. (IX. 23.) CKEB határozatában a Budapest XVI. kerület, Cinkota városrészen, a Vidámvásár utca és a Batthyány Ilona utca torkolatánál lévő Bajcsy-Zsilinszky tér közterületet „**Tabódy Ida tér**” közterületi névre javasolja átnevezni.

Tabódy Ida (élt: 1877. november 8. – 1943. március 29.) a mai Szerb Antal Gimnázium elődjének számító „Pozsonyi Magyar Állami Tanítóképző Cinkota” első igazgatója volt, a háború utáni nélkülözések, a felszerelések hiánya ellenére fáradhatatlan, akadályt nem ismerő agilitása, valamint széleskörű társadalmi kapcsolatai segítségével mindig sikerült az iskola működéséhez szükséges minimumot előteremtenie.

1940-ig Magyarország egyetlen női díszpolgára volt, elődtelepüléseinken az első olyan, aki helyben végzett tevékenységéért kapta a címet.

Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatalának 003/8683-M10/2009. hivatkozási számú levele alapján Budapesten más közterület nem viseli a Tabódy Ida tér elnevezést, ezért ezzel kapcsolatban észrevételük nincs.

Utcanev személyről való elnevezése a közterület- és városrésznevek megállapításáról, valamint azok jelöléséről szóló 9/1989. (1990. I. 31.) Főv. Tan. rendelet 17. § (1) bekezdés d) pontja alapján a Fővárosi Önkormányzat Közgyűlésének hatáskörébe tartozik. A Fővárosi Önkormányzat Közgyűlése e döntéshez köteles az elnevezéssel érintett kerületi önkormányzat javaslatát kikérni.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 10. § (1) bekezdés h) pontja, valamint Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzatnak az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 16/2007. (V. 29.) rendeletének 3. § (4) bekezdés l) pontja alapján a képviselő-testület hatásköréből nem ruházhatja át a közterület elnevezését, emlékműállítást.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az alábbi utca-elnevezési határozati javaslatot fogadja el.

Határozati javaslat: Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a Budapest XVI. kerület, 116671 helyrajzi szám alatti Bajcsy-Zsilinszky tér közterületet „**Tabódy Ida tér**” közterületi névre javasolja átnevezni.

A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert a közterület elnevezésével kapcsolatosan a szükséges intézkedés megtételére.

Határidő: 2010. február 15.

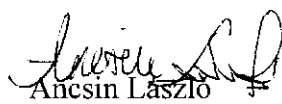
Felelős: Kovács Péter polgármester
(elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel)

Budapest, 2010. január 5.

Kovács Péter
polgármester

Láttam:

Áncsin László
jegyző

Az előterjesztés mellékletét képezi:

1. számú: 204/2009. (IX.23.) CKEB határozat
2. számú: 003/8683-M10/2009 hiv. sz. fővárosi egyeztetés
3. számú: Átnézeti térkép
4. számú: Életrajz

11231 : (116621)

1. sz. melléklet

**BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT
CIVIL, KISEBBSÉGI ÉS EGYHÁZI KAPCSOLATOK BIZOTTSÁGA**

JEGYZŐKÖNYVI KIVONAT

Készült: 2009. szeptember 23-án 17:00 órakor a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat (1163 Budapest, Havashalom u. 41. I. em.) hivatalos helyiségében megtartott Civil Kisebbségi és Egyházi Kapcsolatok Bizottságának 7. számú rendes ülés jegyzőkönyvéből.

4. NAPIREND:

Javaslat a „Bajcsy-Zsilinszky tér” közterület nevének megváltoztatására „Tabódy Ida tér” közterület névre.

Előadó: Weyde Gyula elnök

HATÁROZAT:

204/2009.(IX.23.)CKEB

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének Civil Kisebbségi, és Egyházi Kapcsolatok Bizottsága javasolja a Képviselő testületnek a Budapest XVI. kerület, „Bajcsy-Zsilinszky” tér közterület nevének megváltoztatását.

Egyben javasolja a Képviselő testületnek, hogy a nevezett közterületet „Tabódy Ida” „Pozsonyi Magyar Állami Tanítóképző Cinkota” első igazgatójáról nevezze el.

Határidő: 2009. szeptember 30.

Felelős: Weyde Gyula elnök

(6 igen egyhangú)

Weyde Gyula sk.
elnök

A kivonat hitelélül:

Jurnyik György
referens

Budapest, 2009. szeptember 25.

Igazgatási és Hatósági Ügyosztály
Ügyfélszolgálati Alosztály

ca: Hegedűs

XVI. Polgármesteri Hivatal Építésügyi Iroda
Búr Csilla Irodavezető részére

1163 Budapest Havashalom u. 43.

ikt. szám: FPH003 /8683 - M10 /2009

hiv. szám: [Hivatkozási szám] C/45769/2009

ügyintéző: Damó Ágnes dr.

telefon: +36 1 999-9322

e-mail: damoa@budapest.hu

tárgy: Tájékoztatás kerületnek
közterület elnevezéséről

Érkezett: 2009 NOV 09	
6/45769/02/09	ds mell.
Előadó: Huc	6/45769/09

Tisztelt Irodavezető Asszony!

Hivatkozott számú levelükben megjelölt közterület elnevezési javaslatot nyilvántartásunk alapján áttekintettük, megállapítottuk, hogy a Fővárosban más közterület nem viseli a **Tabódy Ida** tér elnevezést, ezért ezzel kapcsolatban észrevételünk nincs. Tudomásunk szerint Cinkota díszpolgáráról történő elnevezés megfelel a közterület- és városrésznevek megállapításáról, valamint azok jelöléséről szóló 9/1989. (1990. I. 31.) Főv. Tan. rendelet előírásainak.

Kérdésként merül fel, hogy a korábban *térként* elnevezett közterület most milyen okból kerül *utca*ként elnevezésre.

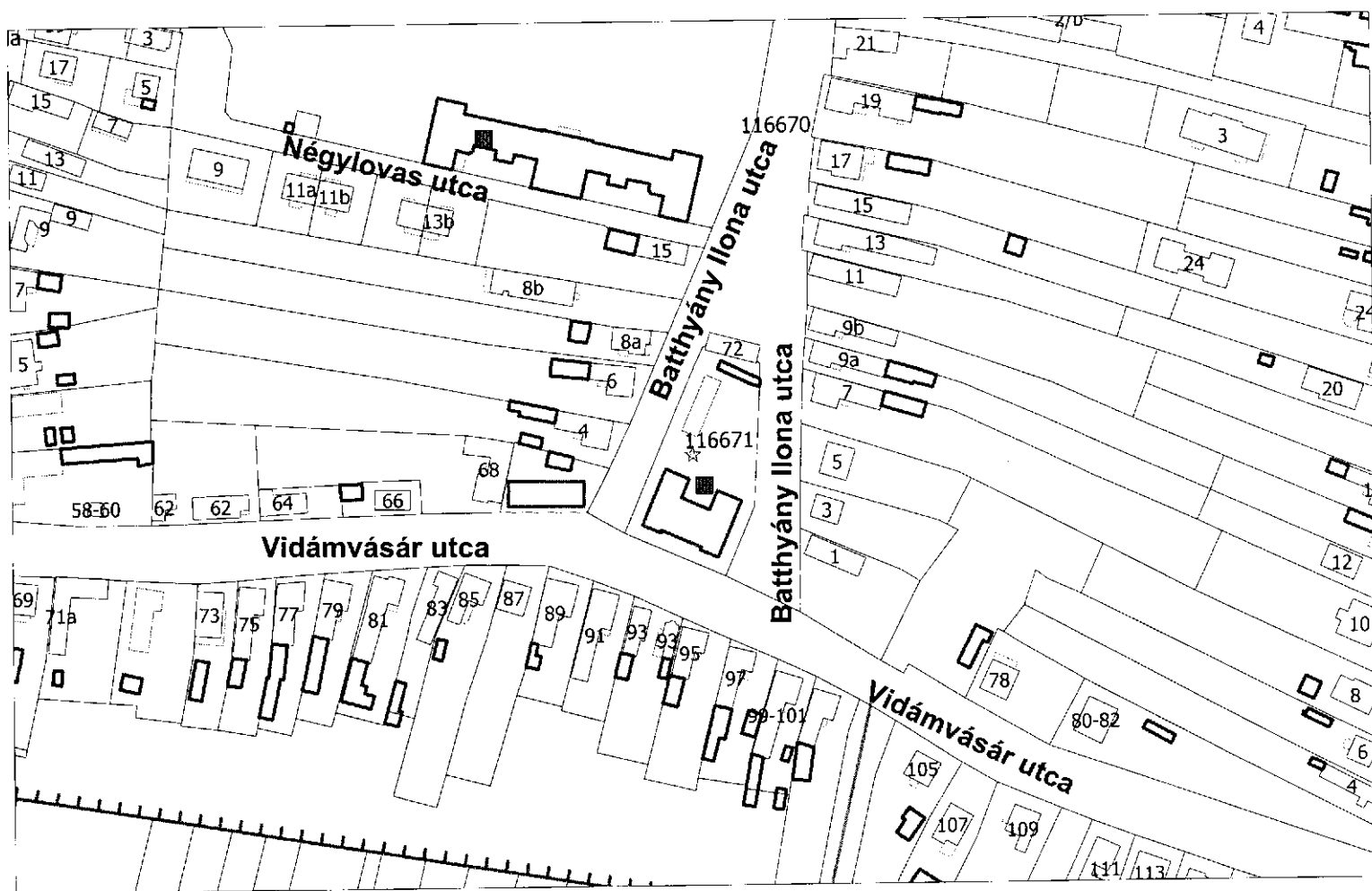
A fentiek figyelembevételével, amennyiben a kerületi képviselő-testület dönt a közterületek elnevezéséről, kérem, a határozathoz csatolják az utca lefutásának leírását, a városrész megnevezését, az elnevezés indoklását, a terület helyrajzi számát, és az érintett területet ábrázoló térképszelvényt, illetve a személyneves utcában kihelyezésre kerülő ismertető tábla kerület által elfogadott tervezett szövegét.

A rendelkezésünkre bocsátott adatok birtokában a közterületelnevezési javaslatot a Városfejlesztési és Városképvédelmi Bizottság megtárgyalja, majd döntéshozatalra a Fővárosi Közgyűlés elé terjeszti.

Budapest, 2009. október 28.

Tisztelettel:

Lukácsné Gátmezei Gabriella
Alosztályvezető

Tabódy Ida

Nemesi családban született Budaháza (Ungvár vármegye) 1877. november 8-án. Édesapja alispán volt. Tanítói, majd tanári oklevelet szerzett, Lipcsében és Zürichben szociológiát és nemzetgazdaságtant tanult, Charlottenburgban kertészeti tanfolyamot hallgatott. Először Ungváron volt tanítónő, az Ungvári Leányok Erzsébet Körének alapítója. 1905-19-ig a pozsonyi tanítónőképző tanára, 1914-től, az első világháború kitörésétől pedig igazgatója. IV. Károly király koronázása után 1917-18-ig Zita királynét oktatta magyar nyelvre. Amikor 1919. januárjában a csehek bevonultak Pozsonyba, a legelsők között a magyar intézetet akarták birtokba venni. Tabódy Ida a börtönnel való fenyegetések ellenére még fél évig vezette az intézet ügyeit és közben új helyet keresett, hogy folytathassa a tanítónőképzést. 1919. május 15-én még a 22 végzős tanuló sikeresen letette a tanítónő-képesítő vizsgát. A Magyar Gazdaasszonyok Országos Egyesülete elnökével, Zichy Saroltával egyeztek meg, az intézet megkapta az egyesület cinkotai épületét. Az ügyet a magyar vallás és közoktatásügyi minisztérium is felkarolta, az épületet az állam megvette. Amikor átadták a pozsonyi épületet, a kulcsát megőrizte, igazgatósága alatt gyász-szalagon őrizte az irodája falán. 1919. október 15-én került sor az intézet átköltöztetésére Cinkotára, amikor a csehek hivatalosan is kiutasították az iskolát Pozsonyból, az intézet tanári kara a Szent István gözös fedélzetén indult az új otthonába. A pozsonyi iskola néhány felszerelési tárgyát személyes holmijuk közé téve tudták átmenteni. A tanítónőképző 1919. október 16-án új otthonában kezdte meg működését, a pecséteken még sokáig megmaradt a „Pozsonyi Magyar Állami Tanítónőképző Cinkota” felirat. *„Az 1919/20-as anyakönyvek tanúsítják, hogy a 4 évfolyamon 31, 24, 41 illetve 34 fő folytatta tanulmányait Cinkotán, az 1920/21-es évben már a 4 évfolyamon 5 osztály működött 33, 33, 27, és 25 ill. 23 fővel. Az adatok mutatják, hogy folyamatosan töltődtek fel az osztályok növendékekkel, a végzős évfolyamon már két osztályt kellett működtetni. A gyakorló iskolájukban ugyanezen években 80 fő tanult, 20 tanuló az önálló első, 17 az önálló második, 43 pedig az összevontan tanított 3-6. évfolyamon fejezte be az évet. 1920 júliusában 30 végzős szerzett tanítónő képesítést, közülük mindössze 1 növendék volt Pest megyei. A háború utáni nélkülözések, a felszerelések hiánya hosszú ideig éreztette hatását az iskola oktató - nevelő munkájában. Tabódy Ida fáradhatatlan, akadályt nem ismerő agilitása, valamint széleskörű társadalmi kapcsolatai segítségével sikerült a minimumot mindig előteremteni.”* Szerb Antal Gimnázium honlapja

Tabódy Ida hivatása: *„... a falu számára tanítónőket nevelni. Mélyen vallásos és magyar öntudattal dolgozó, szociális érzésű, úri lelkületű tanítónőket. Igen fontosnak tartotta a fegyelmezett, finom magatartást és arra nevelte őket, hogy ne legyenek félszegek, hanem vállalkozó szelleműek és minden helyzetben találják fel magukat... Mint vezetőt leginkább az jellemezte, hogy kitűnően össze tudta hangolni a közös cél érdekében munkatársait... felismerte kinek-kinek sajátos képességeit és szabadságban engedte érvényesülni”* A Cinkotai M. Kir. Állami Tanítónőképző-intézet és Leánylíceum évkönyve az 1942-43. iskolai évről. Emlékezés Tabódy Idára.

Nem teljes felsorolás Tabódy Ida közéleti tevékenységéről: a Katolikus Tanügyi Tanács III. szakosztályának elnöke, az Országos Gazdasági Szakoktató Tanács tanulmányi bizottság tagja, a Magyar Pedagógiai Társaság tagja, az Árpádházi Szent Erzsébet Gyermekotthon Egyesület elnöke, az Izabella Háziipar Egyesület társelnöke, az AC kulturális szakosztály tanácsosa, a Tanítóképző Intézet Tanárok, a Collegium Marianum, a Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesülete, az Országos Katolikus Növendő Egyesület, a Magyar Munkát Védő Szövetség alelnöke. 1935-ben vonult nyugdíjba. Kovácsoltvas sírkeresztjén a halál dátuma 1943. III. 29. volt. A sírkeresztet időközben ellopták, most sírkő őrzi az emlékét a cinkotai öregtemetőben.

1940-ig Magyarország egyetlen női díszpolgára volt, elődtelepüléseinken az első olyan, aki

helyben végzett tevékenységéért kapta a címet.

Tabódy Ida kitüntetését a cinkotai jegyzőkönyv szerint 1929. augusztus 31-én tárgyalták.

„173/kgv. 1929.

Főjegyző őszinte örömmel adja a képviselőtestület tudomására, hogy a népjóléti Miniszter Úr Ónagyméltóságának (Dr. Vass József -SZ.R.) az előbbi pontban említett tekintélyes adományát nem sikerült volna kieszközölni ha Tabódy Ida úrnő a Pozsonyból kiüldözött s jelenleg Cinkotán elhelyezett tanítónőképezde igazgatója segítségünkre nem lett volna. Tekintettel erre a körülményre, de el nem hallgatva azt a sok jót, amelyet az igazgatónő Óméltósága a község kulturális és egyéb téren való fejlesztése körül kifejtett s ismerve az ő mindig értékes jó indulatát, hogy hálánkat méltó módon kifejezésre juttathassuk, javasolja, hogy Óméltóságát a község díszpolgárává válassza meg a képviselőtestület."

A képviselőtestület elfogadta és kihirdette a véghatározatot, Tabódy Ida Cinkota díszpolgára.

Forrás: Magyar Katolikus Lexikon, A Cinkotai M. Kir. Állami Tanítónőképző-intézet és Leányliceum évkönyve az 1942-43. iskolai évről. Emlékezés Tabódy Idára, a Szerb Antal Gimnázium honlapja, Cinkota, képviselőtestületi jegyzőkönyvek.

Nyugodjon békében Tabódy Ida

Írta: HT

2009. szeptember 29.

A cinkotai öreg temető sok régi emléket rejt. Itt nyugszik Tabódy Ida volt iskolaigazgató, Cinkota díszpolgára is, akinek méltatlanul elfeledett, elhanyagolt sírhelyét nemrég rendbe hozták.

Csizsár Andrea, a gimnázium szervezője rendezgeti a felújított sírt

A fákkal, bokrokkal sűrűn benőtt területen a település nagyjainak sírjaira bukkanhat a kitartó kutató. Ehhez azonban meg kell küzdenie a sűrű aljnövényzettel, s bár a növények közt megbújó sírok páratlan helytörténeti értékeket hordoznak, az állapotuk legtöbbször csalódásra adhat okot.

A cinkotai öreg temetőben nyugszik Tabódy Ida is, Cinkota díszpolgára, aki a pozsonyi tanítóképző átmentéséért, majd annak irányításáért kapta a kitüntető címet. A mai Szerb Antal Gimnázium elődjének számító intézetet 1935-ig, nyugdíjazásáig irányító pedagógus 1940-ig Magyarország egyetlen női díszpolgára volt. Tabódy Ida sírját ugyanúgy nyelte el a kiserdő, ahogy a többi cinkotai halottét. Ezen szeretett volna változtatni a Szerb Antal Gimnázium közössége, amikor a Cinkotáért Közhaszú Egyesülettel összefogva felkutatta a volt igazgatónő sírját, majd kezdeményezte rendbe tételét.

– Csak dicsérni tudom, hogy a kerület fő gimnáziuma nagy gondot fordít arra, hogy a hagyományokat ápolja – mondta Kovács Péter polgármester. A kezdeményezés támogatására a 2009. évi polgármesteri fejlesztési céltartalékból 500 ezer forintot ajánlott fel a sír rendbe hozatalára.

A munkálatok idén tavasszal kezdődtek el. A sír környékét megtisztították a növényzettől, majd új, díszes márvány sírhelyet készítettek. Tabódy Ida felújított sírját Nagy Zoltán katolikus plébános szentelte meg, az avatáson a cinkotai gimnázium tanárai és diákjai, a helyi civilek és Kovács Péter polgármester vettek részt. Tabódy Ida ma már nevéhez méltó körülmények között nyugszik.

» nincs hozzászólás

Nincs hozzászólás.

» Hozzászólás hozzáadása

Hozzászólás csak regisztrált felhasználóknak.
Lépjen be vagy regisztráljon.

Utolsó frissítés (2009. szeptember 29.)

[Ablak bezárása](#)